కథా నిలయం
3557
శ్రీకాకుళం

1. కారడివిలో గంధపు మాను

"డ్రైవర్!"

జీపు బాయ్‌నట్ తుడుస్తున్న డ్రైవరు కీ మాట వినిపించిది గాని విననట్టే బానట్ తుడవడం సాగించాడు.

ఇంజనీరు రావుగారు రెస్టుహౌసులోంచి బయటికి వచ్చారు. అతను వచ్చిన అయిదు నిమిషాలలో ఆయన భార్య వచ్చింది.

"డ్రైవర్!" అధికారం ఆయన పిలుపులో నిండింది.

డ్రైవర్ తుడవడం ఆపి రావుగారివేపు, జీపువంక నడిచి వస్తున్న అతని భార్యవేపు చూశాడు. ఆమెను ఆపాదమస్తకం చూసి, తరవాత రావుగారితో అన్నాడు!

"డ్రైవర్ అని మామూలుగా పిలవడంకన్న అప్పారావని పిలిస్తే బాగుంటుందేమో!"

రావుగారు ఈ మాట వినిపించుకోలేదు. కోరమీసాలు ఒకసారి తిప్పి, టోపీ సరిచేసుకుని డ్రైవరు సావధానుడై నిలబడ్డాడు.

రావుగారు, భార్య ముందుసీటులో కూర్చున్నారు. ఆయా ఎనిమిది నెలల చంటిపిల్లడిని తెచ్చి యజమానురాలి చేతిలో ఉంచింది, బంట్రోతు రామస్వామి, ఆయా చంద్రమ్మ వెనకసీట్లలో కూర్చున్నారు.

డ్రైవరు జీపు స్టార్టు చేశాడు. విశాఖపట్నం దాటి సింహాచలం, పెందుర్తి రోడ్డు పట్టింది జీపు.

జ్యేష్ఠ మాసపు ఎండలు, సముద్రపుగాలి చల్లదనం కొంచెం వరకు ఉన్నా, బాగా ఉడకపోస్తున్నది. రోడ్డు మంచిదేగాని ఎడతెరిపి లేకుండా బస్సులు, లారీలు, రెండెడ్లబళ్ళు, టెంపోలు, ఎంత వేగం బయలుదేరిపోదామన్నా పది గంటలు దాటాయి.

"శృంగవరపుకోట ఎంత దూరం?" రావుగారు ప్రశ్నించారు.

తన పేరుతో ఆయన పిలవకపోవడం నుంచి డ్రైవరు అతని ముఖంలోకి చూశాడు.

"డ్రైవర్! నిన్నే అడిగేది!!"

"ఇంకా ఇరవై మైళ్ళుంది సార్!" ఆ జవాబు అతి సాధారణంగా ఉంది.

జీపు శృంగవరపుకోట రోడ్డుకు మరలింది. కొత్తగా దండకారణ్యంలోకి వేసిన రైలుదారి రోడ్డుకు కొంచెం దూరంలో ఎడమవైపు కనిపించింది. విశాఖపట్నానికి తాడిపర్తి నుంచి మంచినీళ్ళు తెచ్చే పెద్ద పైపులు రోడ్డు పక్కనుంచే కుడివైపున పోతున్నాయి. రద్దీ అట్టే లేకపోవడంనుంచి జీపు వేగంగా పరిగెత్తింది.

జీపు వేగంగా పరిగెడుతూంటే రావుగారు కొంచెం సర్దుకుని, నిటారుగా కూర్చొని, "ఛీఫ్ ప్రత్యేకంగా నన్ను ఇక్కడికి బదిలీ చేయడంలో గల రహస్యం తెలుసా? బద్ధకం పేరుకొని పనిచేయలేని సోమరిపోతులను సరిచేయడానికి. ఒక్క నెల్నాళ్ళు చాలు, రావుగారిని గురించి అందరికీ తెలుస్తుంది" అని అన్నారు, అధికారం సంపూర్ణంగా తొణకుతూంటే, బదిలీ ఆర్డర్లు వచ్చిన దగ్గిరనుంచీఎన్నోసార్లు ఇవే మాటలు విన్న రావుగారి భార్య ఆశ్చర్యాన్ని ప్రకటించలేదు. డ్రైవరు ముఖంలోకి చూచారు రావుగారు, డ్రైవరు అంతా శ్రద్ధగా విని, ఆలోచిస్తూ మీసాలు మెలిపెట్టాడు.

ఇంతలో శృంగవరపుకోట వచ్చింది.

"డాక్టరు మోహనరావుగారి హాస్పిటల్ తెలుసా?" రావుగారు డ్రైవరుని అడిగారు. అతను తెలుసునని తల ఆడించాడు.

"అక్కడికి జీప్ పోనీ!"

డాక్టర్ మోహనరావు కన్సల్టింగ్ రూములో పేషెంటును పరీక్ష చేస్తున్నాడు. జీపు ఆగిన శబ్దం విని బయటికి వచ్చి చూచాడు.

అప్పుడు రావుగారికి, కుటుంబానికి ఘనమైన స్వాగతం లభించింది. చాలా కాలం తరవాత బావమరదులు కలుసుకున్నారు. రావుగారి అత్తగారు మురిసిపోయారు కూతురు, అల్లుడు వచ్చినందుకు. ఉన్నపాటున రావడం నుంచి ప్రయత్నాలేమీ చేయలేకపోయినందుకు డాక్టరు విసుక్కున్నాడు.

భోజనాల ఏర్పాటులు జరిగాయి. భోజనా లయేసరికి మధ్యాహ్నం రెండయింది.

"మోహన్! నీకు చాలా రోరింగ్ ప్రాక్టీసు ఉన్నట్లుందే!" అని రావుగారు తాంబూలం వేసుకుంటూ ఎదురుగా కుర్చీలో కూర్చున్న బావమరిదిని అడిగారు.

"అవును, బావా! ఈ చుట్టుపట్ల ఊళ్ళలో చాలమంది నామీదనే ఆధారపడి ఉన్నారు."

"మాతో అరకువరకు రాకూడదూ, తిరిగొద్దాం!"

"లేదు, బావా! సాయంకాలం పోరుగూరి జమిందారుగారు ఫామిలీతో కూడా వస్తారు.

నువ్వు వస్తావని తెలిస్తే ప్రోగ్రాము మార్చేవాడినే. ఇప్పుడు మరి వ్యవధి లేదు."

మీదను పంకా తిరుగుతున్నా, రావుగారు వేడికి బాధపడుతున్నారు.

"అరకు నిజంగా సిమ్లాలా ఉంటుంది. ఇక్కడ ఇంత వేడిగా ఉందా? అక్కడ మాత్రం చల్లగా ఎండకూడా తెలియకుండా ఉంటుంది. రాత్రి చలికి కప్పుకోక తప్పదు" అన్నాడు డాక్టరు.

"అంత భేదం కనిపిస్తుందా?"

"వెళుతున్నావు కదా! నీకే తెలుస్తుంది"

"బేబీని ఈ ఎండలనుండి ఒక్కసారి చలిప్రదేశంలోకి తీసుకుపోతే మరేం చేయదా?"

డాక్టరు ఆలోచించాడు.

"ఎండలో ఈ ప్రయాణానికే పిల్లడు వాడిపోయాడు. మరింత దూరం ప్రయాణం చేయాలి. బేబీని ఇక్కడ ఉంచివేయండి. అమ్మ చూస్తుంది. మా ఆవిడకు పిల్లలను పెంచడమంటే సరదా."

రావుగారు ఆలోచించారు. ఇంతలో రావుగారి భార్య, డాక్టరు భార్య, తల్లి గదిలోకి వచ్చారు.

"అమ్మ బేబీని ఇక్కడ ఉంచివేయమంటున్నది. ఈ ఎండకు, పైనున్న చలికి జబ్బు చేస్తుందని భయపడుతున్నాను" అన్నది రావుగారి భార్య.

"మీ అన్నయ్య అదే అంటున్నాడు. చంద్రమ్మను విడిచిపెట్టి, బేబీని చూసుకుంటుంది."

"మీరు వేగం తిరిగివస్తారుగా! రెండుగంటలే ప్రయాణం. రాత్రికి డిన్నరుకి ఏర్పాటులు జరుగుతున్నాయి" అన్నాడు డాక్టరు.

"మేం వీలయితే వస్తాం, లేకపోతే..."

రావుగారి మాట ముగియకుండానే డాక్టరు భార్య మాట్లాడింది.

"మరేం సాకులు చెప్పకండి, అన్నగారూ! జమీందారుగారి కుటుంబాన్ని రాత్రి డిన్నరుకి పిలిచాము. మీరు రాకతప్పదు. రాత్రి ఎంతవేళ అయినా ఫరవాలేదు."

రావుగారు నవ్వారు. "అయితే వంటకాలలో ప్రత్యేకత ఏమిటి?"

"పులావ్ స్పెషల్‌గా చేయిస్తాను" అన్నాడు డాక్టరు.

"ఎవరు చేస్తారు?" రావుగారు ప్రశ్నించారు.

"ఎవరేనా చేస్తారు" అన్నాడు డాక్టరు.

"మోహన్! ఒక చిన్న సంగతి. పులావ్ వండడం అందరికీ చేతకాదు. ఒకసారి మంత్రిగారి

సెక్రటరీని డిన్నరుకి పిలిచాను. అప్పుడుకూడా పులావ్ స్పెషల్‌గా వండించాను. సెక్రటరీగారు పులావ్ టేస్టు చేయగానే, "ఇంత చక్కగా పులావ్ వండినవారికి నా ధన్యవాదాలు చెప్పుకోంది తినలేను" అని అన్నారు. అప్పుడు పులావ్ వండడంలో సిద్ధహస్తుడైన రామస్వామితో ఆయన చేయి కలిపి అభినందనలు చెప్పారు. అటువంటి వాళ్ళు వండాలి పులావ్. అందరూ వండితే దానిలో గొప్పదన మేముంది?"

"నీకయితే రామస్వామి ఉన్నాడు. నాకెవరున్నారు?"

"నీకూ ఆ రామస్వామే ఉన్నాడు. నాతోకూడా ఇప్పుడు వచ్చాడు. అందుకోసమే అతనిని నాతోబాటు బదిలీచేయించి తీసుకొనివచ్చాను. అతను మీకు సహాయం చేస్తాడు."

"థాంక్స్, బావా! జమీందారుగారు చాలా సంతోషిస్తారు మన ప్రయత్నాలకు."

మరొక్క అరగంటలోనే జీప్ బయలుదేరింది. రావుగారు, భార్య ముందు సీటులో కూర్చున్నారు. బంట్రోతుతోబాటు చంటిపాపను తీసుకొని ఆయా వస్తుందేమోనని డ్రైవరు చూచాడు.

"వాళ్లు రారు. మరి కాలం వ్యర్థం చేయకుండా పద" అని రావుగారు ఆజ్ఞాపించారు.

డ్రైవరు జవాబు చెప్పలేదు. అతనివైపు చూడనైనా చూడలేదు.

ఎదురుగా దూరంగా ఉన్న ఎత్తయిన కొండలు దగ్గరగా వచ్చాయి. కోనసీమలో కాలం గడిపిన రావుగారికి కొండల అందమేం తెలుసు? చిక్కటి అడవుల చక్కదనమేం తెలుసు? స్వేచ్ఛగా బ్రతికే ప్రాణిసంతతి ఆ అడవులలో నేటికికూడా ఉన్నదన్న సంగతి రావుగారికి తెలుసా?

కాశీపట్నం వచ్చింది. రోడ్డుమీదనుంచి పోతూంటే దిగువ లోయలో ఉందా ఊరు. రైలుదారి దూరం దూరంగా పోయింది. ఆకాశంవేపు పెరుగుతున్న నీలగిరిచెట్లు ఒకపక్క కనిపించాయి.

రావుగారు ఈ కొండలను గురించి, ఈ ఆడవులను గురించి అడగకుండా ఉండలేకపోయారు.

"డ్రైవర్! ఈ చెట్లేమిటి?" అని అధికారంతో అడిగారు.

డ్రైవరు ఆలోచనలలోంచి కొంచెం తెలివి తెచ్చుకున్నాడు. తన జీపులో చాలామంది పెద్దపెద్దవాళ్ళు ప్రయాణం చేశారు. విదేశీయులుకూడా ఉన్నారు. వాళ్ళలో, తనకు బాగా తెలిసిన ఈ ప్రదేశాలను గురించి చెప్పడంలో అప్పారావుకి మంచి ఆసక్తి ఉంది. వాటిని గురించి అతనికి తెలిసినట్టు మరెవరికీ తెలియదేమో! కథనంలో నేర్పుంది. వింటున్న వాళ్ళను తనవైపు తిప్పుకునే ప్రజ్ఞ ఉంది. ఈ అలవాటుకి లొంగి, రావుగారు ఆడిగినదానికి జవాబు చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు అప్పారావు.

"ఇవి యూకలిప్టస్ చెట్లు. వీటి ఆకులు వేడినీళ్ళలో వేసుకొని, ఆ నీళ్ళతో స్నానం చేస్తే ఒళ్ళు చాలా తేలికగా ఉంటుంది. చక్కని సువాసన వస్తుంది." తన మాటలు వింటున్న వారి ముఖాలు చూశాడు. రావుగారు గంభీరంగా ఉన్నారు. ఆయన భార్య చాలా ఆత్రుతతో చూస్తూ వింటున్నది.

కొద్ది దూరంలో ఒక క్యాంపు యొక్క శిథిలాలు కనిపించాయి.

"ఒకప్పుడు ఇక్కడ కంట్రాక్టరు, పనివాళ్ళు, రైల్వే పనివారు ఉండేవారు. పగలల్లా కొండలలో పనిచేసి రాత్రి ఇక్కడ తలదాచుకునేవారు. టనెల్సు, రైలు లైను పూర్తికాగానే ఎవరికి వారే వెళ్ళిపోయారు. ఈ చోటు మళ్లా దయ్యాల దర్బారయింది."

రోడ్డుకి రెండుప్రక్కల ఉన్న దట్టమయిన చింతచెట్ల నీడలోంచి జీపు ప్రయాణం చేసింది. ఘాట్‌రోడ్డు మొదలయింది. పై కెగబాకుతున్న రోడ్డు వంపులకు వాలుతూ జీపు మీదకు పోయింది.

"రైలులైను రాకపూర్వం ఇక్కడ ఎన్నో జంతువు లుండేవి. ఈ భాగంలో ఎలుగుబంట్లు హెచ్చు. వాటికి, పులులకు సరిపడదు. ఇప్పుడు ఎలుగుల సంచారంకూడా తగ్గిపోయింది. రాత్రిళ్లూ పగళ్లూ లారీలు నడుస్తుంటే ఆ చప్పుళ్ళకు భయపడి, వాటి దీపాల వెలుతురికి బెదిరిపోయి అవి దూరంగా పోయాయి."

కొండమీద ఎండవేడి తగ్గిపోతున్నది. గాలిలో చల్లదనం తోచింది. శివలింగపురం, తరువాత బొర్ర వచ్చాయి. బొర్రదగ్గిర మరో శిథిలమైన రైల్వేకాలనీ కనిపించింది.

"ఇక్కడ ఒకప్పుడు వైభవం వెలిగింది. టనెల్సు దొలిచిన పనివారు రైలులైను వేసిన పనివారు, ఇంజనీర్లు ఇక్కడ మకాం వేసి ఆఫీసు నడిపారు. ఇల్లు వాకిలి, పెళ్ళాం పిల్లలు, తిండితిప్పలు, సుఖం, నిద్ర అన్నీ మరిచిపోయి కొండలు దొలిచి లైను వేశారు. పెద్ద ఇంజనీరు దగ్గిరనుండి సాధారణమైన రాళ్ళు మోసే కూలీలవరకు కలిసి పనిచేశారు. ఏకదీక్షతో ముందుకు సాగారు. ఆ దశ వెళ్ళి పోయింది. ఇప్పుడా ఇళ్ళ గోడలు కూడా లేవు."

కొద్ది దూరంలోనే బొర్రస్టేషనుకి దారి ఉంది.

"ఇక్కడనుంచి పోతే గుహలు కనిపిస్తాయి. ఒక గుహలో శివలింగముంది. పైనుండి నీరు వచ్చి, గడ్డకట్టి లింగాకారం ఏర్పడింది. వెలుతురు రాని ఆ గుహలో ఈ లింగం కాంతిని ప్రసరిస్తుంది. ఎవరూ నమ్మరు. ఒకసారి ముగ్గురు జపాను ఇంజనీర్లు వచ్చారు. వాళ్ల నా మాటలు నమ్మలేదు. దీపాలార్పి లింగాన్ని చూపించాను. మరి వాళ్ళు వాదించలేదు."

రోడ్డు ఇంకా పైకి పోతున్నది. ఒకచోట రైలులైను రోడ్డుకి మీదుగాను, మరొకచోట కిందుగాను పోతున్నది.

అగ్ని అరణ్యాలను నాశనం చేస్తుందని, అడివి జంతువులను వేటాడకూడదని బోర్డులు

అక్కడక్కడ కనిపించాయి.

మీదను చాలా చల్లగా ఉంది. హైటెన్షన్ లైన్లను మోసుకుపోతున్న టవర్‌పోల్సు లోకాన్ని కబళించడం కోసం పొట్టిచేతులు చాచిన పొడుగు రాక్షసుల్లాగ కనిపించాయి. నాలుగువేల అడుగుల ఎత్తులో అనంతగిరి రెస్టుహౌసు కనిపించింది.

"ఇక్కడ రెస్టుహౌసులో దిగినవాళ్ళకు పులులతో వియ్యం జరపవలసివచ్చేది. పులులు రాత్రిపూట తలుపులు తట్టేవి. కొండలు రాత్రి, పగలు విరామం లేకుండా పేల్చారు. ఆ శబ్దాలకు పులులు పారిపోయాయి."

దారిపక్కకు కొండవాలులో కాఫీతోటలు కనిపించాయి. మీదనుంచి చూస్తే మెలికలు తిరిగి కొండలమధ్య టనెల్సులోనుండి బయటపడ్డ రైలు లైను కనిపించింది. రోడ్డుకు ఒకపక్క ఆకాశంవేపు సాగిన కొండలు, రెండవ పక్క పాతాళానికి తీసుకుపోయే పల్లాలు ఉన్నాయి. అడ్డాకుల తీగలు చెట్లను చుట్టకొన్నాయి. రోడ్డుపక్క కాయలతో పనసచెట్లు, ఒకరిద్దరు ఆదివాసులు బాణాలు, పరశువులు పట్టుకొని దారిని పోతూ కనిపించారు.

"రోడ్డుకి రెండువేపుల ఎన్నో గంధం చెట్లుండేవి. లారీలు, జీపులు, మనుష్యులు తిరగడం హెచ్చినకొద్దీ వాటి సంఖ్య తగ్గిపోయింది. ఇప్పుడు వెదికినా దొరకవు."

అనంతగిరి ఏజన్సీ అంతమయింది. కొండలమీద ఎత్తు ప్రదేశంలో రోడ్డు మలుపు తిరిగే చోట హనుమంతుడి విగ్రహం, గుడి ఉన్నాయి. దిగువనున్న రైలులైనును రక్షించే దైవంలా హనుమంతుడు కనిపిస్తాడు. దానిపక్క పూజారి చిన్న పాకలో ఒక్కడూ ఉంటున్నాడు.

జీపు ఆగింది. పూజారి మెట్లు దిగి కిందకు వచ్చాడు. జేబులో డబ్బులు తీసి పళ్ళెంలో వేశాడు డ్రైవరు. సింధూరం నుదుటను పెట్టుకున్నాడు. ప్రసాదంగా ఇచ్చిన ఊరవేసిన ఉసిరికాయలు నోట్లో వేసుకున్నాడు. రావుగారు ఏమీ చెయ్యలేదు. భార్య ప్రసాదం తీసుకోబోతుంటే, "కొండ ఉసిరికాయలు, గొంతుక పట్టగలదు" అని వారించారు. పూజారి మీదకు వెళ్ళిపోయాడు. ఆ మనుష్యులవంక తీవ్రంగా చూచి జీపు పోనిచ్చాడు డ్రైవరు.

ఒక మైలు దూరంలో చిన్న నీటిపట్టు కనబడింది. కొండమీదనుండి రాతి పగుళ్ళలోనుండి చిన్న ధారగా నీరు ప్రవహిస్తున్నది. అడుగు ప్రదేశాలకు పోతున్నది.

"ఇది అమృతం లాంటి చల్లని నీరు. మీరు తాగుతారా?" అని రావు దంపతులను ప్రశ్నించాడు డ్రైవరు.

"ఇది ఏజన్సీ! ఈ నీరు తాగితే మరి బతకనక్కరలేదు" అన్నారాయన. డ్రైవరు వెకిలిగా నవ్వి, కడుపులో మరేం లేనట్లు, దోసిళ్ళతో చల్లని నీరు గబగబా తాగాడు. ఆ నీటిచాలులో ఎదిగిన అరటి చెట్లను, దిగువ దట్టంగా పెరిగిన లతలను చూచి మీసాలు దిద్దాడు.

సుంకరిమెట్ట దాటి పోయింది. సాయంకాలపు ఎండలో సిల్వర్ ఓక్‌చెట్ల ఆకులు గాలికి

ఆడుతూ, వెండిరేకుల్లా తళతళ మెరిశాయి. కరివేపాకు వనమై కొండపక్కను వ్యాపించింది. షూట్ అంత మయింది.

రైలు లైను కిందనుంచి రోడ్డు పోయింది. కొద్ది దూరంలో అరకులోయ కన్నుల పండువుగా ప్రత్యక్ష మయింది.

"అదిగో అరకులోయ. ఆంధ్రుల ఆనందసీమ. పువ్వులు, పళ్ళు, సుగంధ ద్రవ్యాలకీ లోయ పెట్టింది పేరు. అతి ప్రశాంతమైన ప్రదేశం."

జీపు అరకు ఊరిలోకి పోయింది. దారిలో రెండు గోళాకారాలుగా ఉన్న వసతులు కనిపించాయి. ఒకదాని దగ్గిర పంచలు, షరాయిలు, చొక్కాలు ఆరవేశారు. దానిలో మగవాళ్ళు సాయంకాల ప్రార్థన చేస్తున్నారు. పక్కనే ఉన్న వసతి ఆవరణలో చీరలు, జాకెట్లు, బాడీలు, లంగాలు ఆరవేశారు. లోపల ఆడవాళ్ళు పనిచేసు కుంటున్నారు.

"ఇవి ట్రైనింగు స్కూలువారివి. ఆడ, మగ వేరువేరుగా ఉన్నారు". అన్నాడు డ్రైవరు.

జీపు పోతూంటేనే కబురు తెలిసింది. రిలీవు చేయవలసిన మూర్తిగారు మంత్రిగారితో కలిసి కంట్రాక్టరుగారింట టీ పార్టీలో ఉన్నారని, వెంటనే ఆహ్వానం వచ్చింది. రావుదంపతులు కంట్రాక్టరుగారింట టీపార్టీలో చేరిపోయారు.

టీపార్టీనుండి తిన్నగా మంత్రిగారు, పరివారం వేంకటేశ్వరస్వామి కోవెల ఆవరణలో ఏర్పాటుచేసిన సంగీత సభకు విచ్చేశారు. మంత్రిగారు, కొద్ది దూరంలో మూర్తిగారు, పక్కనే రావుగారు, అందమైన రావుగారి భార్య వీరికి దగ్గిరలో కూచున్నారు. సంగీతం చాలా పట్టులో ఉంది. మరో రెండు గంటలకుకాని ముగిసేటట్టు లేదు.

జీపు అక్కడ వదిలి అప్పారావు మెల్లిగా ఊరివేపు జారుకున్నాడు. చీకటిలో చల్లనిగాలి వీస్తుంటే అడుగులు నీ రసంగా వేసుకుంటూ చిట్టెమ్మ టీ దుకాణానికి చేరుకున్నాడు.

అదే చిట్టెమ్మ ఇల్లు, దుకాణం, హోటలు అన్నీను. బుడ్డి దీపం పెద్దదిగా వెలుగుతున్నది. చిట్టెమ్మ కూచోని పుల్లలు కాలుస్తున్నది.అప్పారావు కొంచెం వంగి లోపలికి పోయి తిన్నగా మూలనున్న టేబిలు దగ్గిర కూర్చున్నాడు. కుర్రాడొకడు గ్లాసులు కడిగి తెచ్చాడు. అప్పటివరకూ మాట్లాడుతూ సావకాశంగా గ్లాసులు ఖాళీచేసిన ఇద్దరు డబ్బులు చెల్లించి వెళ్ళిపోయారు.

చిట్టెమ్మ కుర్రాడికి పుల్లలు కాల్చేపని అప్పగించి ఒయ్యారంగా అప్పారావువేపు నడిచింది.

"కూచో, చిట్టెమ్మా!"

"డయివోరు అప్పారావా?"

"అవునే, నీ ...."

"ఛీ! అలా అనకు."

"చిట్టెమ్మా, నీతో మాట్లాడడానికి కూడా నాకు శక్తి లేదు."

"ఎన్ని గళాసులు?"

"మామూలుగా నాలుగు. దుంపకూర, రెండు గుడ్లు, రెండు పుల్లలు."

నాలుగు గ్లాసులు తాగి, అన్నీ తిని అప్పారావు అక్కడు కూర్చున్నాడు.

"చిట్టీ! చూడు. నాకింకా ఆకలి తీరలేదు."

"ఏం! మద్దేన్నం తిండి నేదా?"

"తిండి!" పళ్ళు పటపట కొరికాడు అప్పారావు. చిట్టెమ్మ భయంతో పక్కకు పోయింది.

"డ్రైవరు తిండి తిన్నాడా, చచ్చాడా అన్న సంగతి వాళ్ళకు కావాలా! వాళ్ళు పెద్దవాళ్ళు. ఆకలితో మంచినీళ్ళు తాగాను, చిట్టీ. అవి ఎంత కాలముంటాయి కడుపులో."

చిట్టెమ్మ భోజనం పెట్టింది. తరవాత మరో రెండు గ్లాసులు తాగాడు, డబ్బులు తీసి, చిట్టెమ్మకిస్తూ దగ్గిరగా లాక్కున్నాడు.

"ఎవరేనా రాగలరు," అంది చిట్టెమ్మ.

"అవును, నేను పోవాలి" అని నిటారుగా నిలబడి ద్వారంవేపు నడిచి, బాగా వంగి ద్వారం దాటి బయటికి నడిచాడు. బయట చలి, శరీరంలో వేడి దెబ్బలాడుకుంటున్నాయి. నిలకడగా ముందుకు అడుగులు వేశాడు అప్పారావు.

అప్పటికింకా సభ ముగియ లేదు. మంత్రిగారు కోరిన పాటలు పాడుతున్నాడు విద్వాంసుడు. అవి ముగిసిన తరవాత ప్రజలు కోరిన పాటలు. అన్నీ ముగిసేసరికి రాత్రి పది అయింది.

కంట్రాక్టరుగారికి ట్రంకుకాలు వచ్చింది. తరవాత రావుగారికి కబురు వచ్చింది. డాక్టరు, జమీందారు, పులావు అన్నా రావుదంపతులకోసం ఎదురు చూస్తున్నవి.

ఒక్క దూకులో పోయి రావుగారు జీపులో పడ్డారు. రావుగారి భార్య పెద్దవారికి నమస్కారాలు చేసి వచ్చి కూచుంది. డ్రైవరు జీపు స్టార్టు చేయడానికి ప్రయత్నించాడు గాని అది స్టార్టు కాలేదు. బ్రేకు వదిలితే పల్లంలోకి జీపు దొర్లి స్టార్టయింది. తరవాత వేగంగా ఊరు దాటి తిరుగు ముఖం పట్టింది.

అప్పారావు చాలా దీమాగా నడుపుతున్నాడు. దారి నిర్మానుష్యంగా ఉంది. జీపు లైట్ల వెలుతురులో రోడ్డు మధ్యను ఎటు పోలేక, అటు పోలేక నిలిచి పోయింది చెవులపిల్లి.

"భలే ఛాన్సు. ఈ వెలుతురికి చెవులపిల్లికి దారి కనపడదు. దీని మాంసం ఏమి రుచి!' ' అంటూ చెవులపిల్లికి కొద్ది దూరంలో జీపు ఆపాడు అప్పారావు. జీపు ఆగడంతోనే లైట్లు ఆరిపోయాయి. చీకట్లో చెవులపిల్లి పారిపోయింది.

"అరే! బాటరీ పూర్తిగా డిస్చార్జయిందే. బండి నడిస్తేనే వెలుతురు, లేకపోతే ..."

"రాస్కెల్! జీపు సరిగా ఉందో లేదో చూచుకోలేకపోయావా? అరుకుల్లో ఏం చేస్తున్నావ్! మొనగాడిలా పోయిందని చెబుతున్నావ్!" అని అరిచారు రావుగారు కోపమాపుకోలేక.

అప్పుడు అప్పారావు దిక్కు లదిరేలా నవ్వాడు. గుప్పుమని సారావాసన రావుదంపతులను కమ్ముకుంది.

"హ హ! హ! కోపం లాభం లేదు, సార్! మీకు సంజాయిషీ చెప్పాలా! అరుకులో ఆకలితో మాడి కడుపు చూసుకున్నాను. చికాకుపడితే మీకే ముప్పు. అన్నీ అమరిస్తే అనుభవించడం మీవంతు. ఇటువంటి పరిస్థితులు వచ్చేటప్పుడు బెదిరిపోతారా! మీరు వెలుతురులో పెరిగినవారు. చుట్టూ వున్న ఈ చీకటిని చూడండి. దీనికి మీరు అలవాటుపడాలి. కష్టంలో మీరు కిందికి దిగి మావంటి వారితో సమానంగా పనిచేయాలి. నడిపేవాడు అప్పారావ్! జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి. ఈ చీకటి... చీకటి అంటే ఎటువంటిదో నాకు తెలుసు. ఆ రాత్రిని జీవితంలో మరిచిపోలేను. అప్పుడు నేను లారీ నడిపేవాడిని. లారీనిండా పాతికమంది ఆడా, మగా... ఫూట్ ఎక్కి, మీదకు ఆఖరి వంపు తిరుగుతుంటే చెవులపిల్లి ఇలాగే అడ్డం వచ్చింది. దానికోసం ఒక్కసారి స్టీరింగు తిప్పాను. అంతే. రోడ్డు పక్కను పిట్టగోడను కూలదోసి అగాధంలోకి లారీ కూలిపోయింది. బలంగా తలుపు తన్నిఒక్క దూకు దూకాను. వేలకొలది అడుగుల దిగువన నామరూపాలు లేకుండా పోయినవారిలో నేను ఒక్కణ్ణయ్యేవాణ్ణి. కాని ఆ చీకట్లో నేను చచ్చిపోలేదు. అడ్డాకుల తీగల ఊయలలో చిక్కుకున్నాను. అప్పారావొక్కడు బ్రతికి వచ్చాడు. అనంతమైన చీకటిలోంచి బయటికి వచ్చాడు. ఆ కాళరాత్రిలో నాకు తోడెవరు? ఈ చీకటే."

జీపును మళ్ళీ దొర్లించి స్టార్టు చేశాడు. వెలుతురు ముందుకు ప్రసరించింది. సుంకరిమెట్ట వచ్చింది. తరవాత సంత జరిగేచోటు వచ్చింది. మరి కొంచెం దూరం పోయిన తరవాత ఒక చెట్టు దగ్గిర జీపు ఆపి అప్పారావు తిరిగి నవ్వడం మొదలుపెట్టాడు.

"ఈ చెట్టును చూస్తే నాకు జ్ఞాపకమొస్తున్నది. ఈ చెట్టు ఎదటే, 'ఈ ఊరిపక్కనే ఎంత ధైర్యంతో వాడాపని చేవాడు, గడ్డం ముండాకొడుకు. వాడు నా దోస్తు. ఆ రాత్రి పడుక్కున్నవాళ్ళను మమ్మల్ని లేపి మరీ చెప్పాడు. సంతరోజు. చీకటి పడింది. కాశీపట్నం పోవాలని పెళ్ళాం, మొగుడు, చిన్నపిల్లడు చూస్తున్నారు. వాళ్ళ నెక్కించుకున్నాడు. దోస్తు పక్కను బంతిలా ఉండే ఆడదాని ఒళ్ళు తగిలేసరికి వాడికి మతిపోయింది. ఈ చెట్టుకే మొగుడిని తాడేసి కట్టేసి, క్లీనరుని ఉంచి, పిల్లడిని తండ్రి దగ్గిర పడేసి .. హహ్హా! అదీ ధైర్యం. వాడు చెబుతూంటే ఎంత రంజుగా ఉంది .. మార్నాడు వాడి కాళ్ళు విరిగితే విరిగాయి, ఇలా ఎవరేనా చేస్తారా? ఈ చెట్టును చూస్తే నాకుకూడా..."

ఈ మాటలు విన్న రావుగారికి ఊపిరి సలుపలేదు. నోట మాట రాలేదు. జీపు మళ్ళీ బయలుదేరింది. మెట్ట దాటిపోయింది.

ముందు నేదో తెగిన శబ్దం వచ్చింది. మరొక్క మైలు పోయేసరికి ఆవిరి ముంచెత్తుకు వచ్చింది. జీపు ఆపి అప్పారావు చూశాడు. రేడియేటరు ఫానుబెల్టు తెగి పడిపోయింది. రేడియేటరులో నీళ్ళు లేవు.

"నీరు దూరంలో లేదు. ఇలా నడవకూడదు. తాడు కావాలి...పూజారి దగ్గిర మధ్యాహ్నం చూశాను. వెళ్ళి తేవాలి" అని గట్టిగా అన్నాడు.

అప్పుడు రావుగారి భార్య "అప్పారావు" అని పిలిచింది. ఆ పిలుపులో అధికార గర్వం లేదు. జాలిగా, దీనంగా, బాధగా పిలిచిన పిలుపది.

"మీరిద్దరూ మగాళ్ళు. ధైర్యవంతులు. కాని, నేను ఆడదానిని. ఇల్లు చేర్చే భారం నీమీదనే ఉంచి నమస్కారం చేస్తున్నాను." ఆమె సోదరునితో చెప్పినట్లు, రక్షకునితో చెప్పుకున్నట్లు అంది.

అప్పారావు మాట లేకుండా నిల్చున్న చోటునే కొంతకాలం ఉండిపోయాడు. తరవాత కాళీ మూతలేని డబ్బా జీపును ఎత్తే జాక్‌హాండిలు పట్టుకొని హనుమంతుడి గుడివేపు నడిచాడు.

అది చీకటి. పురివిప్పిన చీకటి. బుసకొట్టిన చీకటి. ఏపుగా నిలిచిన కొండలు. దట్టంగా పెరిగిన అడవులు. అంతరిక్షంలో కాంతిలేని చుక్కలు. ఒకరి కొకరు కనరాని చీకటయితే ఏమీ కనిపించదు. భయహేతువే ప్రసక్తికి రాదు. జడలు దాల్చిన చీకటి కొండచరియలలో తాండవించింది. కొండ అంచులు ఆకాశానికి మెట్లు కట్టాయి. మిణుగురుల గుంపులు ఎదురుగా కనిపించాయి. వెలుతురీయని పురుగులు దయ్యాలచూపుల నిప్పులా ఎగిరాయి.

బరువుగా కాలం దొర్లింది. ఒక్క క్షణంకూడా యుగమై కూర్చుంది. చీకటికి భయపడి రావు దంపతులు ముందునుండి వెనక సీట్లోకి పోయి పరదాలు వాల్చుకొని కూర్చున్నారు. ముందు ఎగిరే వెలుతురు పురుగులను చూడలేక ఆమె కళ్ళు మూసుకుంది.

ఆరడుగుల పొడుగు మనిషి ఆమెకు కనిపించాడు. బలమైన దండలు. టోపీ సరిచేసుకుంటూ ఆమెవేపు చూస్తున్నాడు. అవి చూపులు కావు. వాడిగా మొనలు తేరిన కత్తులు, కత్తులు...కత్తులు... తన శరీరంమీది వస్త్రాలను నిలువునా చీల్చేసి అందాన్ని అప్పారావు ముందు పెడుతున్నవి...తాడు..తాడు...తాడుకోసం అప్పారావు గుడికి పోయాడు. పిట్టలాంటి రావుగారిని కట్టి, అతని ఎదటే....హరి హరీ!....ఎంత ఘోరం!

ఒక్కసారిగా ఆమె కళ్ళు తెరుచుకుంది. రావుగారు ఆమెను కౌగిలించుకుని వణికిపోతున్నారు.

చప్పుడు చేయకుండా నాలుగు కాళ్ళ జంతువు ఒకటి వస్తున్నది. గబ్బు కంపు...అది పులి... ఆరడుగుల పొడవు.. జీపు దగ్గిరగా వచ్చి నిలిచింది.

రాత్రి సంగీత సభనుండి వస్తుంటే అరకులో వాళ్ళు అనుకుంటున్నారు. మెట్ట దిగువ మెకం తిరుగుతున్నదని... మెకమంటే ఇదా?...

మానంకోసం భయం పోయి ప్రాణంకోసం భయం పట్టుకుంది.

పులి జీపుచుట్టూ తిరిగింది. వెనకగా వచ్చి పరదాలు చించి తింటుందని భయపడ్డారు. దానికి ఈ సంగతి తెలియదు. ముందు కూచొని చూచి పంజాతో బానెట్‌మీద కొట్టింది. ఆ చప్పుడులో దూరంనుండి వస్తున్న అడుగుల చప్పుడు వినరాలేదు.

చెట్ల నీడలలోంచి ఇది గమనించిన అప్పారావు పరుగున వచ్చాడు. రావుగారి భార్యకు వేయి యేనుగులబలం వచ్చింది. అప్పారావుకి, పులికి అట్టే దూరంలేదు. డబ్బాలోని నీళ్ళు పులిమీదకు విసిరాడు. పులి వెనక్కి తిరిగి అప్పారావుమీద పడింది. చేతిలోని హాండిలుతో అప్పారావు పులి ముఖం మీద కొట్టాడు. పులి దెబ్బతిని అరిచింది. ఆ అరుపు కొండచరియలలో ప్రతిధ్వనించింది.

రావుగారి భార్యకు వచ్చిన ధైర్యం పోయింది. అప్పారావు ధైర్యంగా పోరాడుతున్నాడు. తప్పించుకోని దెబ్బ కొడుతున్నాడు, అలిసిపోతున్నాడు. అప్పారావు పడిపోయాడు. కానీ, ఎదుర్కొంటున్నాడు.

కొండకు దూరంలోమెలికలు తిరిగిన రోడ్డుపై కార్ల వెలుతురు కనిపించి, చీకటిని చీల్చింది. హారన్ల శబ్దం నిశ్శబ్దాన్ని విరిచింది. విరామం లేకుండా హారన్ మోతలు వచ్చాయి. వెలుతురికి, ఆ చప్పుడికి తలెత్తిన పులి ముఖంమీద అప్పారావు ఆఖరి దెబ్బ కొట్టాడు.

కార్ల హారనుల మోత దగ్గిర పడుతూంది. ఆ వెలుతురికి, శబ్దానికి పులి గాయపడిన అప్పారావుని వదిలి ఒక్కసారి దిగువనున్న అడివిలోకి దూకి పారిపోయింది.

రావుగారు ఊపిరి తీసుకున్నారు. లైట్ల వెలుతురులో అడివిలో కిందను పరుగులు తీస్తున్న పులిని చూశారు. ఆయన గొంతుక విడింది.

"సెర్చి పార్టీ. డియర్! మరి భయం లేదు" అని అన్నారు. ఆయనకు రామస్వామి చేసిన పులావ్ అరోమా వస్తున్నది.

రావుగారి భార్య లేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ, లేవలేకపోతున్న అప్పారావును చూసింది.

"రండి! అప్పారావుకి బలమైన గాయం తగిలినట్లుంది. నెత్తురు పోకుండా కట్టుకడదాం' ' అని భర్తతో అంది.

"నాన్సెన్సు! పొగరుబోతు రాస్కెల్! వాడు నాకళ్ళ ఎదుట చావాలి. నేను మాత్రం వాడి దగ్గిరకి వెళ్ళేది లేదు" అన్నారు ధైర్యంగా ఇంజనీరు రావుగారు.

ఆవిడ జీపు దిగి, అప్పారావువేపు నడిచింది. నెత్తురు మడుగులో ఉన్నాడతను. ఎడమ చేయిమీద పెద్ద గాయమైంది. నెత్తురు పోతున్నది.

అతనిపక్క రోడ్డుమీద కూచొని, చీర చింపి ప్రాణదాతకు కట్టు కట్టింది.

"అప్పారావూ! బాధగా ఉందా?"

"అమ్మాయిగారూ! నాకేం బాధ లేదు. మీ ప్రాణాలకు నా ప్రాణం సమర్పిస్తాను. తాడు కట్టి, పాను తిప్పి, జీపు నడిపి ఇల్లు చేరాలని అనుకున్నాను. కాని ఇలా అవుతుందని అనుకోలేదమ్మా"

కొండపైనుండి చల్లని బరువైన గాలి వచ్చింది. దానితో కారడవిలో ముదిరిన గంధపుమాను పరిమళం మందంగా వచ్చి వారిని ఆవరించుకుంది.